

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/76/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618201256
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618201256.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú U. G., W.. XX. XX. XXXX, t. č. v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786, IČO: 00 634 786, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky N. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Obec H., M.. Č.. bytom V. XX, F., a otca Š. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. M.. M. XXXX/XX, M., v konaní o návrhu navrhovateľa: K. E., nar. XX. XX. XXXX, na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, a v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, za účasti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786, a Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú U. G., nar. X. X. XXXX, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/15/2017-55 zo dňa 3. 4. 2017.

II. Súd n a r i a ě u j e nad maloletou U. G., nar. X. X. XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej VX. G., nar. X. X. XXXX, minimálnym výživným určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Zákona o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Zb. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny, Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok IČO: 00 634 786.

IV. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej U. G., nar. X. X. XXXX, minimálnym výživným určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Zákona o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Zb. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny, Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok IČO: 00 634 786.

V. Žiaden s účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 2. 5. 2018 bol Okresnému súdu Liptovský Mikuláš doručený návrh K. E. na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou U. G., nar. X. X. XXXX, ktorá mu bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti na základe uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 9P/15/2017 zo dňa 3. 4.

2017. Návrh odôvodnil tím, že má s maloletou výchovné problémy, prestala ho rešpektovať. Maloletá nemala dobré vzťahy s jeho priateľkou, žijúcou s nimi a spolu so svojim synom vo Vitališovciach, postupne sa odcudzili. Na žiadosť maloletej sa opätovne presťahoval do Dúbravy, aj s dcérou Š. E.Á.. Nechce, aby sa mu rozpadol vzťah s priateľkou, chce sa presťahovať do Vitálišoviec. Maloletá prestala rešpektovať ich dohody, odchádza z domu ku svojmu priateľovi. Matka maloletej nemá stále bydlisko, býva v karavane. Matka navrhla, aby dcéra bývala na internáte, on s tým však nesúhlasí, nechce mať za ňu zodpovednosť. U. matka navrhla, aby U. bola znovu umiestnená do detského domova, s čím maloletá súhlasí, rovnako i so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Dňa 03. 05. 2018 predložil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd maloletú U. G., nar. XX. XX. XXXX, odovzdal do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok, so sídlom v Kráľovej Lehote a rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného. Svoj návrh odôvodnil tím, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/15/2017 zo dňa 03. 04. 2017, právoplatným dňa 31. 05. 2017, bola maloletá U. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti K. E.. Tento dňa 02. 05. 2018 podal návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, pretože má s maloletou výchovné problémy. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš popísal skutočnosti uvedené v návrhu K. E. na začatie konania. Navyše doplnil, že maloletá nie je so svojím otcom v kontakte. Dňa 02. 05. 2018 sa maloletá dostavila na úrad, kde uviedla, že nechce byť u K. E., chce sa vrátiť do detského domova. Nad maloletou bola už raz vykonávaná ústavná starostlivosť nariadená rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4P/21/2015 zo dňa 20. 05. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/52/2015 zo dňa 09. 09. 2015, ktorá bola realizovaná v Detskom domove v Kráľovej Lehote. Podľa vyjadrenia úradu, matka maloletej žije neusporiadaným spôsobom života, nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa. Otec sa o maloletú nezaujíma. V súčasnosti sa nenašla žiadna vhodná osoba, ktorá by mohla maloletej zabezpečiť potrebnú starostlivosť. Maloletá má rezervované miesto v Detskom domove Liptovský Hrádok, so sídlom v Kráľovej Lehote.

3. Okresný súd Liptovský Mikuláš nariadil neodkladným opatrením zo dňa 7. 5. 2018 povinnosť K. E. odovzdať maloletú do starostlivosti Detského domova, so sídlom Kráľova Lehota. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

4. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 1P/76/2018-40, zo dňa 21. 6. 2018, súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou a do konania pribral ako účastníka konania Detský domov so sídlom Kráľova Lehota 85 (od 1. 1. 2019 Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok).

5. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia bola maloletej ustanovená za kolízneho opatrovníka obec Dúbrava.

6. V konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti bol návrh navrhovateľa doručený matke podľa § 116, ods. 2 Civilného sporového poriadku, v spojení s § 2, ods. 1 Civilného mimosporového poriadku oznámením o podanom návrhu na úradnej tabuli súdu.

7. Dňa 22. 5. 2018 oznámila Okresná prokuratúra Liptovský Mikuláš svoj vstup do konania podľa § 13, ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

8. V konaní o návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, bol ustanovený za kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

9. Pojednávanie nariadené na deň 19. 2. 2019 bolo vykonané v neprítomnosti obidvoch rodičov maloletej, t. j. matky N. C., a otca Š. G.. Rodičom bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené. Obidvaja rodičia vyjadrili súhlas s vykonaním pojednávania v ich neprítomnosti. Obidvaja rodičia tiež vyjadrili písomný súhlas so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej, ktorá je toho času umiestnená v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok (predtým Detský domov Liptovský Hrádok). Matka poukázala na vek maloletej, ktorá v apríli 2019 dosiahne plnoletosť a plánuje sa so svojim partnerom osamostatniť. V súčasnosti v zariadení, v ktorom je umiestnená, cíti zázemie, a nemá význam

na krátku dobu ju z uvedeného prostredia vytrhávať. Maloletá sa na pojednávaní po primeranom poučení ku predmetu konania vyjadrila, že súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a chce zostať v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, kde má dobré vzťahy s rovesníkmi, aj s pracovníkmi zariadenia. Počas Vianoc a prázdnin bola s matkou u svojej sestry H. G. v Prahe. So svojim otcom sa nestretáva, ani sa s ním nekontaktuje. V súčasnosti má prerušené štúdium, chcela by však opäť študovať a získať výučný list v odbore čašník.

10. Navrhovateľ K. E. na pojednávaní zotrval na návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, s poukazom na dôvody uvedené v písomne podanom návrhu. Na situácii sa od podania návrhu nič nezmenilo. Vzťahy s U. má dobré, bývajú spolu veľmi často v kontakte. Podľa neho ústavná starostlivosť je v záujme maloletej. U. je spokojná v zariadení, podľa neho tam prospieva.

11. Zástupca Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Y. U. Š., na pojednávaní uviedol, že toho času sa stav maloletej U. stabilizoval, je možné s ňou uzatvárať dohody. Centrum pre deti a rodiny sa spolu s maloletou snaží vyvíjať maximálnu snahu začať proces prípravy maloletej na osamostatnenie sa po dovŕšení plnoletosti. Toho času prebiehajú krátkodobé opakované pobyty maloletej u jej plnoletého priateľa, pobyty sú realizované pod záštitou jeho rodičov, kde budúca mladá dospelá deklaruje záujem viesť s plnoletým priateľom spoločnú domácnosť. V súčasnosti je nariadenie ústavnej starostlivosti v záujme maloletej, ktorá by sa inak ocitla bez akejkoľvek starostlivosti, a to až do dovŕšenia jej plnoletosti, keď potom prezentuje vôľu zo zariadenia na vlastnú žiadosť odísť. Ku vyjadreniu zástupcu Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok pripojila súhlasné stanovisko i poverená pracovníčka kolízneho opatrovníka.

12. Okrem výsluchu maloletej, oboznámenia sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka, Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok a oboznámenia sa s obsahom písomného stanoviska obidvoch rodičov maloletej, súd vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom spisu, najmä s návrhom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, so správou Detského domova Liptovský Hrádok o prijatí maloletej do zariadenia, s oznámením Detského domova Liptovský Hrádok (t. č. Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok), o uvoľnení maloletej na pobyt mimo územia Slovenskej republiky, s obsahom správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov maloletej, s výsledkom lustrácie v evidencii Sociálnej poisťovne o zamestnaniach obidvoch rodičov, s výsledkom lustrácie v evidencii Registra obyvateľov, so správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o tom, že matka nepoberá žiadnu sociálnu dávku, s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/15/2017, 4P/21/2015.

13. Podľa ust. § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

14. Podľa ust. § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

15. Podľa ust. § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

16. Podľa § 54 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

17. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56 Zákona o rodine, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

1. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

18. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal súd preukázaný nasledovný skutkový a právny stav. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/15/2017-55 bola zrušená ústavná starostlivosť maloletej U. G., nariadená rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 4P/21/2015-43, zo dňa 20. 5. 2015. Maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti K. E. a obidvaja rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným. Na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, súd neodkladným opatrením nariadil umiestnenie maloletej do starostlivosti Detského domova, so sídlom Kráľova Lehota (t. č. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok). V konaní bolo preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Matka žije na rôznych miestach, nemá stabilne vyriešenú bytovú otázku, s maloletou je prevažne v telefonickom kontakte. Otec žije v Trnave, kontakt s maloletou je sporadický. Vo vzťahu medzi maloletou a K. E.Y. došlo ku narušeniu vzťahov a ku výchovným problémom. Navrhovateľ nemá naďalej záujem zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú. Maloletá sa vyjadrila, že nechce zostať u navrhovateľa, ale chce byť toho času v starostlivosti detského domova.

23. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18. 12. 2018 vyplýva, že pri zisťovaní pomerov u otca, tento sa vyjadril, že si neželá, aby bol zo strany úradu kontaktovaný. V čase zisťovania pomerov žil v podnájme, matka sa zdržiavala na neznámom mieste. Zo správy Detského domova Liptovský Hrádok vyplynulo, že maloletá začala v školskom roku 2018/2019 navštevovať 3. ročník Hotelovej akadémie Liptovský Mikuláš, odbor hotelová akadémia. Dňa 26. 11. 2018 požiadala riaditeľstvo školy o preloženie na učebný odbor čašníka. Dňa 7. 12. 2018 bola zo školy vylúčená z dôvodu, že si riadne neplnila školskú dochádzku. Maloletá bola v mesiaci september 2018 hospitalizovaná pre zhoršenie zdravotného stavu v NSP L. Mikuláš a v Univerzitnej nemocnici v Martine na detskom psychiatrickom oddelení, kde sa zistila u nej prítomnosť drog v krvi. Závislosť a pravidelné užívanie drog nebolo preukázané, jednalo sa o užitie na experimentálnej báze. Po skončení hospitalizácie, so súhlasom matky, bola maloletá viackrát testovaná na prítomnosť omamných látok a drog v moči, s negatívnym výsledkom. Maloletá má problém s rešpektovaním a dodržiavaním pravidiel, tvrdohlavo si presadzuje svoje požiadavky, svoju predstavu o vedení svojho života má spojenú s nezáujmom o akékoľvek dianie vo svojom okolí. Pri požiadavkách kladených zo strany vychovávateľov reagovala nevhodne, podráždene a vzdorovito. Jej zdravotný stav je dobrý, má absolvované povinné preventívne prehliadky u pediatra a stomatóloga. Objednaná je na gastroenterologické vyšetrenie, ktoré odmietla. Navštevuje pedopsychiatra, ktorý jej predpísal medikamentóznú liečbu, túto však odmietla. Udržiava telefonický kontakt s matkou a dospelou sestrou. Maloletá uviedla, že do školy prestala chodiť z dôvodu, že škola ju nebavila, má záujem ísť

pracovať ako chyžná. V rámci rodiny je v pravidelnom kontakte len s dospelou sestrou a matkou. S nevlastnou sestrou V. R. a jej otcom, pánom C., nie je v žiadnom kontakte od leta. Taktiež nie je v žiadnom kontakte ani s biologickým otcom.

24. Otec je dlhodobo, od decembra 2018, práceneschopný, je zamestnancom spoločnosti LAMA-SK, s.r.o. Matka nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, ani poberateľka sociálnych dávok.

25. V intenciách ustanovenia § 38, ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, súd považoval, v rámci vykonávaného dokazovania a rozhodovania, za zásadný postoj maloletej, vyjadrujúci jej vôľu ku návrhu navrhovateľa a ku predmetu konania, ktorým je rozhodovanie aj o ústavnej starostlivosti. Maloletá nadobudne X. X. XXXX 18 rokov. Jednoznačne a bez pochybností sa vyjadrila, že s návrhom navrhovateľa na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a s jej súčasným umiestnením v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok súhlasí. Rodičia neprejavili aktívny záujem o osobnú účasť a vyjadrenie svojho stanoviska v konaní. Na pojednávanie sa nedostavili, svoju neprítomnosť ospravedlnili.

26. S poukazom na zistené skutočnosti, súd dospel k záveru, že zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti maloletej a jej nahradenie ústavnou starostlivosťou, je v najlepšom záujme maloletej. Maloletá má v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok vytvorené optimálne podmienky pre prípravu na osamostatnenie sa po dosiahnutí plnoletosti. Vzhľadom k tomu, že vyživovacia povinnosť rodičov nezanikla, maloletá má prerušené štúdium, v ktorom však hodlá pokračovať, súd určil vyživovaciu povinnosť obidvom rodičom v sumách po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, berúc aktuálne sociálne, majetkové a zárobkové pomery obidvoch rodičov. Po dosiahnutí plnoletosti, v prípade, ak Veronika Urbanová bude naďalej pokračovať v štúdiu a v príprave na výkon budúceho povolania, nadobudne sama oprávnenie podávať prípadné návrhy na zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.